

5 (1961) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1961 Nr. 45

A. TITEL

*Culturele Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en
de Bondsrepubliek Duitsland;
's-Gravenhage, 27 april 1961*

B. TEKST**Culturele Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden
en de Bondsrepubliek Duitsland**

Het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland,

Geleid door de wens, de kennis van de cultuur en het geestelijk leven van de buurstaat in het eigen land te bevorderen door middel van uitwisseling en vriendschappelijke samenwerking, en zich ervan bewust, dat door een overeenkomst eveneens de gemeenschappelijke zaak van de Europese cultuur wordt gediend,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

De Overeenkomstsluitende Partijen verplichten zich, de culturele samenwerking tussen hun landen te bevorderen en te beschermen. Zij zullen er gemeenschappelijk naar streven, alle moeilijkheden welke deze culturele samenwerking zouden kunnen belemmeren, uit de weg te ruimen.

Artikel 2

Elk der Overeenkomstsluitende Partijen zal zich beijveren, de oprichting van, en het verlenen van steun aan, culturele instellingen van de andere Overeenkomstsluitende Partij in het eigen land te bevorderen, mits de in dat land geldende wettelijke voorschriften ten aanzien van de oprichting en het beheer van zodanige instellingen in acht worden genomen.

De term „instelling” omvat scholen, wetenschappelijke en culturele instituten, bibliotheken, film- en muziekarchieven.

Artikel 3

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen zich beijveren, de uitwisseling te bevorderen van hoogleraren, wetenschappelijke onderzoekers en studenten, van leraren, onderwijzers en kunstenaars en van personen die in het vrije beroep op cultureel gebied werkzaam zijn.

Artikel 4

(1) De Overeenkomstsluitende Partijen stellen studiebeurzen beschikbaar, welke hun onderdanen in staat stellen, in het andere land studies of onderzoekingen te beginnen of voort te zetten, of hun culturele, artistieke of wetenschappelijke vorming te vervolmaken en te voltooien.

(2) Onder Duitse onderdanen dient te worden verstaan Duitsers in de zin van artikel 116, eerste lid, van de grondwet van de Bondsrepubliek Duitsland.

Kulturabkommen zwischen dem Königreich der Niederlande und der Bundesrepublik Deutschland

Das Königreich der Niederlande und die Bundesrepublik Deutschland,

in dem Wunsch, die Kenntnis von Kultur und Geistesleben des Nachbarstaates im eigenen Lande durch Austausch und freundschaftliche Zusammenarbeit zu fördern, und im Bewusstsein, durch ein Abkommen gleichzeitig der gemeinsamen Sache der europäischen Kultur zu dienen,

haben folgendes vereinbart:

Artikel 1

Die Vertragsparteien verpflichten sich, die kulturelle Zusammenarbeit zwischen ihren Ländern zu fördern und zu schützen. Sie werden sich gemeinsam bemühen, alle Schwierigkeiten aus dem Wege zu räumen, die sich dieser kulturellen Zusammenarbeit entgegenstellen könnten.

Artikel 2

Jede Vertragspartei wird bemüht sein, die Errichtung und Unterstützung von Kulturinstituten der anderen Vertragspartei im eigenen Land zu fördern, vorausgesetzt, dass die innerstaatlichen Rechtsvorschriften über Errichtung und Leitung derartiger Institute beachtet werden.

Der Ausdruck „Institut“ umfasst Schulen, wissenschaftliche und kulturelle Anstalten, Büchereien, Film- und Musikarchive.

Artikel 3

Die Vertragsparteien werden bemüht sein, den Austausch von Hochschullehrern, Forschern und Studenten, von Lehrern, Künstlern und auf kulturellem Gebiet freiberuflich Tätigen zu fördern.

Artikel 4

(1) Die Vertragsparteien richten Stipendien ein, die es ihren Staatsangehörigen ermöglichen, im anderen Lande Studien oder Forschungen zu beginnen oder fortzusetzen oder ihre kulturelle, künstlerische oder wissenschaftliche Vorbildung zu vervollkommen und abzuschliessen.

(2) Unter deutschen Staatsangehörigen sind Deutsche im Sinne des Artikels 116, Abs. 1 des Grundgesetzes der Bundesrepublik Deutschland zu verstehen.

Artikel 5

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen, ter verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst, zich beijveren, de samenwerking tussen de wetenschappelijke genootschappen, onderwijs- en beroepsorganisaties van hun landen te bevorderen.

Artikel 6

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen zich beijveren, de samenwerking tussen de erkende jeugdorganisaties en tussen de bevoegde overheidsinstanties op het gebied van de jeugdzorg van hun beide landen te bevorderen.

Artikel 7

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen onderzoeken in hoeverre het houden van vakantiecursussen voor onderwijzend personeel, scholieren en studenten van de andere Partij kan worden bevorderd.

Artikel 8

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen de mogelijkheid onderzoeken, universitaire graden en getuigschriften van het andere land voor academische doeleinden als gelijkwaardig aan de overeenkomstige graden en getuigschriften van het eigen land te erkennen.

Artikel 9

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen zich beijveren, elkaar wederzijds bij te staan bij het verbreiden onder hun bevolking van kennis der cultuurgoederen van het andere land, in het bijzonder door middel van:

1. kunsttentoonstellingen en tentoonstellingen van andere aard;
2. concerten en voordrachten;
3. toneelvoorstellingen;
4. uitwisseling van instructiefilms, culturele en wetenschappelijke films;
5. bevordering van de samenwerking op het gebied van radio en televisie.

Artikel 10

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen de verzending, de circulatie en de verspreiding van boeken, tijdschriften, literaire, wetenschappelijke en technische publikaties der andere Overeenkomstsluitende Partij op hun gebied vergemakkelijken. Zij zullen, binnen het kader van de dan geldende wettelijke bepalingen, de uitwisseling van boeken en tijdschriften, alsmede van kopieën van documenten

Artikel 5

Die Vertragsparteien werden bemüht sein, die Zusammenarbeit zwischen den wissenschaftlichen Gesellschaften, Bildungs- und Berufsorganisationen ihrer Länder zum Zwecke der Verwirklichung dieses Abkommens zu unterstützen.

Artikel 6

Die Vertragsparteien werden bestrebt sein, die Zusammenarbeit zwischen den anerkannten Jugendorganisationen und zwischen den zuständigen Behörden auf dem Gebiete der Jugendfürsorge ihrer beiden Länder zu fördern.

Artikel 7

Die Vertragsparteien werden prüfen, inwieweit die Einrichtung von Ferienkursen für Lehrpersonal, Schüler und Studenten der anderen Vertragspartei gefördert werden kann.

Artikel 8

Die Vertragsparteien werden die Möglichkeit prüfen, akademische Grade und Zeugnisse des anderen Landes als den entsprechenden Graden und Zeugnissen des eigenen Landes für akademische Zwecke als gleichwertig anzuerkennen.

Artikel 9

Die Vertragsparteien werden bemüht sein, sich gegenseitig dabei zu unterstützen, ihren Völkern die Kenntnis der Kulturgüter des anderen Landes zu vermitteln, insbesondere durch:

1. Kunstaustellungen und Ausstellungen anderer Art;
2. Konzerte und Vorträge;
3. Theateraufführungen;
4. Austausch von Lehr-, Kultur- und wissenschaftlichen Filmen;
5. Förderung der Zusammenarbeit auf dem Gebiet des Ton- und Fernsehfunks.

Artikel 10

Die Vertragsparteien werden den Versand, den Umlauf und die Verbreitung von Büchern, Zeitschriften, literarischen, wissenschaftlichen und technischen Veröffentlichungen der anderen Vertragspartei in ihrem Gebiet begünstigen. Sie werden im Rahmen der jeweils geltenden Bestimmungen den bibliographischen Austausch sowie den Austausch von Kopien von Urkunden und musikalischen

en muziekpartituren tussen hun nationale bibliotheken en archieven bevorderen. De Overeenkomstsluitende Partijen zullen zich eveneens beijveren, de vertaling te bevorderen van die boeken welke voor een grondige kennis van het geestesleven van het andere land van waarde zijn.

Artikel 11

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen binnen het kader van de voor hen geldende rechtsorde alles in het werk stellen om te bereiken dat in alle takken van het onderwijs de geschiedenis en de levensvormen van de andere Partij met de grootste objectiviteit worden behandeld.

Artikel 12

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen zich beijveren, elkaar zoveel mogelijk te helpen bij de oplossing van de financiële problemen welke ontstaan door de culturele activiteit van de ene Partij in het land van de andere Partij, met name door de invoer van cultureel materiaal.

Artikel 13

(1) Voor het regelmatig plegen van gemeenschappelijk overleg wordt een uit acht leden bestaande permanente gemengde commissie ingesteld, die tot taak zal hebben alle vraagstukken op te lossen welke uit de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst ontstaan.

(2) Van de commissieleden, die geen regeringsambtenaren behoeven te zijn, worden er vier voor de Bondsrepubliek Duitsland benoemd door de Bondsminister van Buitenlandse Zaken in overleg met de andere betrokken bondsministers en met de ministers van onderwijs van de „Länder” van de Bondsrepubliek Duitsland; de vier andere leden worden voor het Koninkrijk der Nederlanden benoemd door de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. De commissie kan deskundigen aantrekken en voor technische vraagstukken welke een diepgaand onderzoek vereisen, subcommissies instellen.

(3) De permanente gemengde commissie komt naar behoefte, doch ten minste eenmaal per jaar, afwisselend in de Bondsrepubliek Duitsland en in het Koninkrijk der Nederlanden bijeen. Het voorzitterschap wordt waargenomen door een commissielid van het land waarin zij bijeenkomt.

Artikel 14

De permanente gemengde commissie kan aan de Overeenkomstsluitende Partijen maatregelen voorstellen ter tenuitvoerlegging van de bepalingen van deze Overeenkomst.

Partituren zwischen ihren Zentralbibliotheken und Archiven fördern. Auch werden die Vertragsparteien bestrebt sein, die Übersetzungen solcher Bücher zu fördern, die für eine gründliche Kenntnis des Geisteslebens des anderen Landes von Wert sind.

Artikel 11

Die Vertragsparteien werden sich im Rahmen der für sie geltenden Rechtsordnung dafür einsetzen, dass in allen Zweigen des Unterrichts die Geschichte und die Lebensformen der anderen Vertragspartei mit grösster Sachlichkeit dargestellt werden.

Artikel 12

Die Vertragsparteien werden bemüht sein, sich wechselseitig soweit irgend möglich die Lösung der finanziellen Probleme zu erleichtern, die sich aus der kulturellen Tätigkeit der anderen Vertragspartei in ihrem Lande insbesondere durch Einführung kulturellen Materials ergeben.

Artikel 13

(1) Zur Herbeiführung regelmässiger gemeinsamer Beratungen wird ein aus 8 Mitgliedern bestehender Ständiger Gemischter Ausschuss gebildet, dessen Aufgabe es ist, alle Fragen zu lösen, die sich aus der Durchführung dieses Abkommens ergeben.

(2) Die je 4 Mitglieder des Ausschusses, die keine Regierungsbeamte zu sein brauchen, werden für die Bundesrepublik Deutschland vom Bundesminister des Auswärtigen im Benehmen mit den beteiligten Bundesministern und den Kultusministern der Länder in der Bundesrepublik Deutschland, für das Königreich der Niederlande vom Minister für Unterricht, Künste und Wissenschaften ernannt. Der Ausschuss kann Sachverständige zuziehen und für technische Fragen, die eine eingehende Prüfung erfordern, Unterausschüsse einsetzen.

(3) Der Ständige Gemischte Ausschuss tritt nach Bedarf, mindestens einmal jährlich, abwechselnd in der Bundesrepublik Deutschland oder in dem Königreich der Niederlande zusammen. Den Vorsitz führt ein Mitglied des Ausschusses des Landes, in dem der Ausschuss tagt.

Artikel 14

Der Ständige Gemischte Ausschuss kann den Vertragsparteien Massnahmen zur Durchführung der Bestimmungen dieses Abkommens vorschlagen.

Artikel 15

In deze Overeenkomst betekent „land” voor wat Duitsland betreft de Bondsrepubliek Duitsland, voor wat Nederland betreft het Europese deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Een uitzondering wordt gevormd door artikel 13, lid 2, en artikel 16.

Artikel 16

Deze Overeenkomst geldt ook voor het „Land” Berlijn, voor zover de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland niet binnen drie maanden na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tegenover de Nederlandse Regering het tegendeel verklaart.

Artikel 17

Deze Overeenkomst moet worden bekrachtigd. De uitwisseling der akten van bekrachtiging vindt plaats te Bonn. De Overeenkomst treedt een maand na de uitwisseling der akten van bekrachtiging in werking.

Artikel 18

Deze Overeenkomst blijft gedurende een tijdvak van ten minste vijf jaar van kracht. Indien de Overeenkomst niet uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van dit tijdvak door een der Overeenkomstsluitende Partijen is opgezegd, blijft zij van kracht tot zes maanden na de dag waarop een der Partijen aan de andere mededeling heeft gedaan van haar opzegging.

TEN BLIJKE WAARVAN de gevolmachtigden deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-Gravenhage, de 27ste april 1961, in twee exemplaren, elk in de Nederlandse en de Duitse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

*Voor het Koninkrijk
der Nederlanden:*

(w.g.) J. LUNS

*Voor de Bondsrepubliek
Duitsland:*

(w.g.) Dr. J. LÖNS

Artikel 15

In diesem Abkommen bedeutet „Land“ auf deutscher Seite die Bundesrepublik Deutschland, auf niederländischer Seite den europäischen Teil des Königreichs der Niederlande. Eine Ausnahme bilden Artikel 13 Abs. 2 und Artikel 16.

Artikel 16

Dieses Abkommen gilt auch für das Land Berlin, sofern nicht die Regierung der Bundesrepublik Deutschland gegenüber der Königlich-Niederländischen Regierung innerhalb von drei Monaten nach Inkrafttreten des Abkommens eine gegenteilige Erklärung abgibt.

Artikel 17

Dieses Abkommen ist zu ratifizieren. Der Austausch der Ratifikationsurkunden findet in Bonn statt. Das Abkommen tritt einen Monat nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Artikel 18

Dieses Abkommen bleibt für die Zeit von mindestens fünf Jahren in Kraft. Danach bleibt es, wenn es nicht wenigstens sechs Monate vor Ablauf dieser Zeit von einer der Vertragsparteien gekündigt wird, bis zum Ablauf von sechs Monaten von dem Tage an in Kraft, an welchem einer der beiden Vertragsparteien der anderen gegenüber die Kündigung ausgesprochen hat.

ZU URKUND DESSEN haben die Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet.

GESCHEHEN zu Den Haag am 27. April 1961, in zwei Urschriften, jede in niederländischer und deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

*Für das Königreich
der Niederlande:*

(gez.) J. LUNS

*Für die Bundesrepublik
Deutschland:*

(gez.) Dr. J. LÖNS

D. GOEDKEURING

De Overeenkomst behoeft ingevolge artikel 60, lid 2, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van de Overeenkomst is voorzien in artikel 17.

G. INWERKINGTREDING

De Overeenkomst treedt ingevolge artikel 17 in werking een maand na de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal zij op grond van artikel 15 alleen voor Nederland gelden.

Wat de Bondsrepubliek Duitsland betreft, zal zij overeenkomstig haar artikel 16 ook voor het „Land” Berlijn gelden, voor zover de Regering van de Bondsrepubliek niet binnen drie maanden na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tegenover de Nederlandse Regering het tegendeel verklaart.

Uitgegeven de zeventiende mei 1961.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.